

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XIII. Gregorius magnus nihil aliud optat quàm ut Legatus apostolicæ sedis adsit in synodo quæ propter Episcopi peccata fuerit congregata; adeoque non cogitabat de evocandis Romam Episcopis, ut prima ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

tionis peragenda cura à Principe delegata est Ennodio, qui Dux olim fuerat. Rex Episcopos regni sui evocat apud urbem Metensem; ubi reus convictus, crimen suum confessus est, aiens se reum mortis esse. At ille confusus ait: *Ad sententiam dandam super culpabilem ne moremini. Nam ego novi me ob crimen majestatis reum esse mortis.* Iudicio itaque synodi depositus fuit. Cum autem Episcopi vitæ gratiam illi fieri obtinuissent à Rege, in exilium pulsus est apud Argentoratum; Romulus verò in ejus locum substitutus est. *Episcopi --- obtenta vita, ipsum ab ordine sacerdotali, lectis canonum sanctionibus, removerunt. Qui statim ad Argentoratensem urbem, quam nunc Strataburgum vocant, deductus, exilio condemnatus est. In cujus locum Romulus, filius Lupi Ducis, Episcopus subrogatus est.* Ceterum ea depositio eò majoris momenti est quòd adversus Episcopum Metropolitanum decreta est; cui Rex dar iudices non secus ac simplici Episcopo, tamen si cognitio causarum Metropolitanorum pertinere posset ad Summum Pontificem. Tum etiam sententia executioni mandatur, nulla prorsus facta relatione ad apostolicam sedem.

X. Anno dein sexcentesimo tertio, ut narrat Fredegarius in Chronico, Desiderius Metropolitanus Viennensis, pridem Regina Brunichildi invisus, in synodo Cabilonensi depositus fuit, & in quandam insulam projectus. Domnolus verò in ejus locum substitutus est, tamen si nulla super hoc apostolicæ sedis rescripta emanassent. *Anno octavo regni Theodorici, inquit Fredegarius, synodus Cabilono colligitur. Desiderium Episcopum Viennensem deiciunt; & insigante Aridio Lugdunensi Episcopo & Brunichilde, subrogatus est loco ipsius sacerdotali officio Domnolus. Desiderius verò in insulam quandam exilio detuditur.*

XI. Bella domestica quæ Gallias commoverunt sub Theodorico Rege & Ebroino Majore domus regis nonnullos quoque Episcopos in partes traxerunt, reos ob hoc læsa majestatis. Itaque cum Rex & Ebroinus synodum alicubi convocassent, plures Episcopi in ea dejecti sunt, ac præsertim Dido, qui dein capite plexus est; alij verò in exilium tantum pulsati sunt jussu Principis. Cum verò in partes quoque transgressus fuisset Leodegarius Episcopus Augustodunensis, dimissus non fuit ad iudicium synodi; sed Comiti palatino traditus, ejus jussu capitis pœnam subiit. Vetus auctor vitæ sancti Leodegarii, qui hæc omnia edidit, acerbè invehitur in eos qui sanctum hunc virum iniquo iudicio morte damna-

runt; sed tamen nullam querelam movere adversus pœnam Didoni alitve Episcopis irrogatam. *Theodoricus Rex, inquit, & Ebroinus, synodum in quadam villa regia convocantes, multam Episcoporum turbam adesse fecerunt; ibique inter ceteros Didonem --- condemnatum ab ipsa synodo, calvaria accepta in capite expulsam segregant à sancta congregatione. Deinde exilio condemnatus; mortisque secuta, pœna capitis exolvit. Alij porrò Episcopi tunc à Rege per Ebroinum in ipsa synodo panam similem sortiti, perpetuo exilio sunt deportati.*

XII. Recurrit nunc Gregorij magni prudentia ut se delicatis Gallorum ingeniis accommodaret, interim verò sedis apostolicæ dignitatem retineret, quam prudentiam etiam adhibuerat quoad Africanos. Visum itaque expedire ut Virgilio Arelateni Episcopo vicariatam sedis apostolicæ tribueret, edicto, ut causas fidei aut Episcoporum judicaret, congregatis duodecim Episcopis; ea tamen adjuncta conditione, ut si causa quæpiani difficilis incidere in provincia definit non posset, ea ad sedem apostolicam referretur. *Si qua verò, inquit, inquisitio de fide vel fortasse aliarum rerum inter Episcopos causa emergerit qua discerni difficiliter possit, collectis duodecim Episcopis ventiletur atque decidatur. Si autem decidi nequirent, discussa veritate ad nostrum iudicium referatur.* Attamen licet Episcopi Arelateni vicariatam apostolicæ sedis accepissent ab hinc annis centum & viginti cum auctoritate convocandorum Conciliorum, certum est eos nullam synodum congregasse, si synodos provincie Arelateni excipias. Contra, Regum illæ jussu convocatae fuerunt; & iudicia in illis lata sunt adversus Episcopos, nulla mentione facta Episcopi Arelateni, ut plurimum absentis à Concilio.

XIII. Testatum fecerat Gregorius velle se ut Episcoporum & aliorum Clericorum Africanorum causæ in synodis provincialibus definiantur, delegatione in eam rem data uni ex Episcopis Africanis. Haud ab simili consilio vicariatam suam concessit Episcopo Arelateni, præcipiens item ut causas Episcoporum ac aliorum Clericorum Gallicanorum in provinciis terminentur. Sed aperta rursus in eam rem sunt verba ejus ad Reginam Brunichildem scribentis. Neque enim aliud ad commendandam sedis apostolicæ dignitatem exigit quam ut Regina approbet mitti in Galliam Legatum; quò habita synodo adversus Episcopos impudicitia reos, pœna in eos decerneretur. Satisfieri itaque censebat auctoritati suæ si in synodo adesse sineretur Legatus à Romana sede directus; adeoque non cogitabat

bat de evocandis Romam Episcopis, ut illic prima de criminibus eorum cognitio haberetur. Id ipsum Afris significari curaverat Cælestinus; qui ejus desiderio cedere noluerunt. Ea porro est ipsamet prerogativa qua Gratiani rescripto quaesita est Episcopo Romano, ut si de causa agatur Metropolitanam cujuscumque in longinqua regione positi, possit Pontifex dare judices, à quorum sententia provocari non possit. Sed in primis observandum est in Gregorio magno obsequium ab eo præsistum regiae auctoritati, dum ita se gerit, ut in Galliam mittere personam nolit cum auctoritate extraordinaria absque postulatione Principis. Ius autem illud usque ad hæc tempora conservatum fuit. Pontifices enim Romani Legatos in Galliam mittere non possunt absque consensu Regis.

Nunc referenda sunt verba Gregorij ex epistola ad Brunichildem Reginam: *Multorum ad nos relatione pervenit---ita quosdam sacerdotes in illis partibus impudicè ac nequiter conversari ut & audire nobis opprobrium & lamentabile sit referre. Infrà: Sed quoniam eos quorum est locus hæc insequi nec sollicitudo ad requisitionem nec zelus excitat ad vindictam, (Metropolitanos intelligit) scripta ad nos vestra discurrant, ut personam, si precipitis, cum vestra auctoritatis assensu transmittamus, que unà cum aliis sacerdotibus hæc & subtiliter querere & secundum Deum debeat emendare.*

XIV. Morem Pontifici gesserunt Regina Brunichildis & nepos ejus Theodoricus Rex; qui duos Legatos Romam misere pro nonnullis negotiis. Inter mandata verò eis data, illud quoque præceptum est, ut Legatum in Gallias mitti postularent synodum illic habituram. Id mirè placuit Gregorio, qui pollicitus est se illum brevi misurum. Verùm oborta tunc in regno civilia bella obstiterunt ne Legatus ille mitteretur. *Presati autem viri magnifici filij nostri, inquit Gregorius ad Brunichildem scribens, dato capitalari inter cetera petierunt, quod sibi ex vestra perhibuere jussione mandatum, ut talis debeat à nobis in Galliis persona transmitti cuncta que contra sanctissimos canones perpetrantur omnipotenti Deo auctore possit corrigere. Infrà: Apto autem tempore, si Deo placuerit, venerande excellentie vestre desideria implere curabimus.*

XV. Ceterum omittendum non est hoc loco iudicium larum à Rege Chariberto, qui anno D L X I I I. in irritum misit sententiam depositionis à Leontio Burdigalensi Archiepiscopo & provincialibus Episcopis decretam adversus Emerium Episcopum Santonensem. Ad episcopatum ille promo-

tus fuerat jussu Regis Clotarij, qui præterea eum ab aliis Episcopis ordinari præceperat quàm à suo Metropolitanò, Leontio nimirum. Hic, post decessum Clotarij, Episcopos provinciae suae congregavit in civitate Santonenfi: in qua synodo dejectus fuit Emerius. Tum celebrata alterius electio, ejus confirmationem à Chariberto Leontius petiit per Legatos. At Charibertus, agrè ferens contemptam patris sui Clotarij auctoritatem, dejecto videlicet Emerio ab episcopatu, injuriam illam ultus est propria auctoritate; missis videlicet in provinciam viris religiosis, qui Emerium restituerent Ecclesiae Santonenfi; dicta verò multa mille aureorum Leontio Archiepiscopo, ut remeritatem ejus hac poena castigaret; reliquis verò Episcopis multa etiam indicta, sed leviori, Rem narrat Gregorius Turo-nensis his verbis: *Directis viris religiosis, Episcopum in loco restituit; dirigens etiam quosdam de Camerariis suis, qui exactis à Leontio Episcopo mille aureis, reliquos juxta possibilitatem condemnarent Episcopos. Et sic patris ultus est injuriam.*

Greg. Turon. l. 4. cap. 26.

C A P V T XX.

Synopsis.

I. Sub secunda Regum nostrorum dynastia novum jus introduclum est in Ecclesiam Gallicanam. Petium illud ex collectione Isidori, quae tum primum prodit.

II. Epistola veterum Pontificum Romanorum, quae habentur in illa collectione, sunt prorsus apocrypha citra omnem controversiam.

III. Ea collectio tribuitur Isidoro Mercatori. Tribus autem non potest Isidoro Episcopo Hispanensi. Isidorum Episcopum Sebustensem; ejus auctorem facit Chronicon Iuliani Toletani. Sed illud falsi suspitione laborat.

IV. Eodem tempore emerferunt Capitula Hadriani data Ingilramno Metensi Episcopo.

V. Iure illo novo statuitur nullum Episcopum posse judicari nisi in synodo convocata à Summo Pontifice.

VI. Sed jus illud contrarium est antiquis canonibus & decretis Pontificum Romanorum. Huic novitati occasionem dedit Concilium Sardicense. Collectio tamen Hadriani non egreditur alibi limites à synodo Nicena constitutos.

VII. Appellationem Episcopi damnati judicandam esse Roma decernunt Capitula Hadriani. Explicatur canon Sardicensis de appellationibus. Tum indicatur innovatio adversus sententiam ejus introducta.

VIII. Præterea præcipitur ut si forte rem existimaverit iudices sibi esse suspectos, in ejus arbitrio sit an velit à Romano Pontifice causam suam judicari, an verò à Primatè Dioceseos. quod haustum est à canonibus Sardicensibus male intellectis, utique ex lege Gratiani.

Y y

Vide suprad lib. 1. cap. 4. 5. 7. 8. & cap. 18. 19.

Gregor. lib. 9. ep. 64.

Gregor. lib. 11. ep. 2.

Vide lib. 4. cap. 1. 2.